

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

Warszawa, 30 kwietnia 2024 roku

PZ-OP-I.152.1.2024.JD

Szanowni Państwo!

Odpowiadając na skierowaną do Marszałków Województw petycję dotyczącą osiągnięcia przez gminy wymaganych przepisami poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz podjęcia przez wszystkich Marszałków Województw wspólnych działań mających na celu opracowanie jednolitych zasad wypełniania sprawozdań i wyliczania ww. poziomów na etapie sprawozdawczości podmiotów odbierających odpady, zawiadamiam o rozpatrzeniu petycji Związku Producentów Paliw z Odpadów i Biomasy oraz przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Kompetencje marszałka województwa w zakresie sprawozdawczości odpadów komunalnych określają art. 9r i 9s ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2024 r. poz. 399). Zgodnie z ww. przepisami, Marszałek Województwa Mazowieckiego weryfikuje dane zawarte w sprawozdaniach składanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z terenu województwa mazowieckiego, wzywa do ich uzupełnienia lub poprawienia, zawiadamia o stwierdzonych naruszeniach wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz sporządza roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane następnie ministrowi właściwemu do spraw klimatu. Marszałek województwa nie jest organem właściwym do weryfikacji sprawozdań komunalnych przedkładanych przez podmioty odbierające czy zbierające odpady komunalne organom gminnym.

Należy jednak zauważyć, że Marszałek Województwa Mazowieckiego od początku istnienia obowiązku sprawozdawczego w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi dostrzega problemy dotyczące sprawozdawczości i podejmuje – wykraczające poza zadania określone ustawą *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* – działania, wspierając samorządy gminne w tym zakresie. Od roku 2013 bowiem, co rok organizowane są dla przedstawicieli gmin z terenu województwa mazowieckiego seminaria szkoleniowe dotyczące sporządzania i weryfikacji sprawozdań wójta, burmistrza, prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, podczas których wpieramy ich wiedzę i doświadczeniem, które wykorzystują podczas realizacji swoich obowiązków w procesie weryfikacji sprawozdań podmiotów. Kolejnym działaniem mającym na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców Mazowsza i wzmocnienie w tym zakresie działań samorządów gminnych jest organizowanie konkursów ekologicznych, takich jak „Zbiórka makulatury”, „Zbiórka

odpadów kierowanych do recyklingu, czy „Ekocykularni” – konkurs o gospodarce obiegu zamkniętego. Od wielu lat utrzymujemy liczne – zarówno formalne, jak i robocze – kontakty z pracownikami innych urzędów marszałkowskich oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska dla zapewnienia prawidłowej interpretacji i stosowania przepisów dotyczących sprawozdawczości komunalnej. Na przestrzeni lat wielokrotnie również zgłaszaliśmy Ministrowi Klimatu i Środowiska potrzebę opracowania poradnika zawierającego wytyczne w zakresie sporządzania sprawozdań, co przyczyniłoby się do niwelowania różnic interpretacyjnych na poziomie podmiotów, gmin, urzędów marszałkowskich i Ministerstwa Klimatu i Środowiska i ułatwiłoby wyegzekwowania poprawnych informacji i zapisów w sprawozdaniach.

Odnosząc się do poruszonych kwestii prawnych oraz przedstawionych wątpliwości interpretacyjnych dotyczących obowiązujących przepisów, pragnę podkreślić, że marszałek województwa nie jest organem upoważnionym do wydawania jednolitej interpretacji przepisów rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (poz. 1530), jak również nie przysługuje mu inicjatywa ustawodawcza i nie ma czynnego wpływu na przebieg procesu legislacyjnego czy zakres przeprowadzanych uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania.

Zagadnienia wskazane przez Związek Producentów Paliw z Odpadów i Biomasy, jako budzące szczególne trudności interpretacyjne, ograniczające możliwości osiągnięcia przez gminy poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz wymagające wprowadzenia zmian w obowiązujących przepisach, wynikają ze sformułowanego w § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych ograniczenia, wskazującego brak możliwości zaliczenia do poziomu „odpadów, które utraciły status odpadów, i zostały użyte jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii, termicznie przekształcone, użyte do wypełniania wyrobisk lub składowane”, przy czym w złożonej petycji najobszerniej omówiono i największy nacisk położono na umożliwienie zaliczenia do recyklingu odpadów poddanych (uogólniając) spalaniu. Zawarty w § 7 ust. 2 rozporządzenia warunek nie budził jednak dotychczas wątpliwości interpretacyjnych członków zespołu weryfikującego sprawozdania w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Co więcej, w ocenie zespołu, wprowadzenie rozwiązań, które by to umożliwiły, będzie zachętą do wytwarzania większej ilości odpadów, bo będzie na nie popyt w cementowniach czy spalarniach, a nie ograniczania ich wytwarzania, co jest celem gospodarki obiegu zamkniętego. Dodatkowo będzie to miało wpływ na wzrost osiąganych poziomów termicznego przekształcania, dla których regulacje prawdopodobnie będą projektowane (wskazuje na to obecny zakres sprawozdań i konieczność wykazywania informacji o stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania), i może stanowić zagrożenie przekraczania dopuszczalnych poziomów. Wątpliwym również jest dopuszczenie możliwości zaliczenia przekształconych termicznie odpadów do dwóch różnych poziomów – do poziomu (zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – stosunku) termicznego przekształcania oraz do poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (analogicznie: odpady poddane odzyskowi na składowisku są wliczane nie do

poziomu recyklingu lecz do poziomu składowania). Reasumując, z postulatem zaliczenia do poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów poddanych termicznemu przekształceniu nie mogę się zgodzić.

Po przeanalizowaniu uzyskanych przez gminy wartości poziomów, informuję, że w województwie mazowieckim wymaganego za rok 2021 20% poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu nie osiągnęło 11% gmin (tj. 35 gmin), natomiast wymaganego za rok 2021 25% poziomu nie osiągnęło 16% gmin (tj. 50 gmin). Zatem – choć odsetek ten nie jest tak duży, jak wynika z treści Państwa petycji – to jednak z roku na rok wzrósł niemal o połowę i nie można wykluczyć, że wzrośnie ponownie, ponieważ za rok 2023 wymagany jest już poziom 35%, za rok 2024 – 45% a za rok 2025 – 55%.

Uwzględniając powyższe zgadzam się ze stwierdzeniem, że istnieje potrzeba określenia jednolitych zasad sporządzania sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym precyzyjnych i nie budzących wątpliwości wskazówek dotyczących obliczania poziomów (a w szczególności poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu), obowiązujących w całym kraju nie tylko podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne, ale również jednostki samorządu gminnego oraz marszałków województw. Jednak wypracowanie i sformułowanie tych zasad zdecydowanie powinno należeć do Ministra Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem
Marszałek Województwa Mazowieckiego

Adam Struzik
podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym

